

**Co-creatiesessie Jonge Geesten, 16 april jl.
in het Duinhuis te Bergen aan Zee**

DE RACE NAAR MONTE CARLO

Het circuit van Monaco is een stratencircuit in het prinsdom Monaco. In de volksmond aangeduid als het circuit van Monte Carlo. Dit omdat het grotendeels door deze wijk loopt. Eén keer per jaar wordt hier de Formule 1 Grand Prix gehouden. Diverse vertrekpunten leiden naar het eindpunt: Monte Carlo. Een metafoor voor de weg naar een goed opdrachtgeverschap in onder andere de bouw volgens deelnemers aan de co-creatiesessie 'De kunst van het opdracht geven'. De sessie werd georganiseerd voor Jonge Geesten in samenwerking met het Opdrachtgeversforum.

TEKST BETTY ROMBOUT
BEELD JEAN VAN LINGEN

VAN LINKS NAAR RECHTS:
HENK VAN DEN BERG
JAN HENDRIK DRONKERS
LEENTJE VOLKER
ANNEMIEKE STOPPELENBURG
JETTY MIN
IRENE KOEL
YEHUDI VAN DEN POL

In het voorjaar 2012 verscheen in Bouw & Uitvoering een artikel over Jonge Geesten: opdrachtgevers, opdrachtnemers, adviseurs en toeleveranciers die ongeacht leeftijd, generatie en cultuur het verschil willen maken in de bouw. Dit doen zij door kennis, actualiteiten en trends met elkaar uit te wisselen. Jonge Geesten is een initiatief uit 2009 van de Nieuwbouw, Trainees en Baanbrekers in de Bouw. Initiatiefnemer is Maurice van Rooijen, account manager Business Strategy bij Movares. Sinds 2009 zijn er zes evenementen georganiseerd. Het laatste - Schoonheid van de Bouw - belichtten we in genoemde editie.

RADICALE OMSLAG

Van Rooijen ging echter door, samen met mensen om hem heen die hem inspireerden en dat nog steeds doen. Hij vertelt: 'De sessies met Jonge Geesten waren mooi. Maar ik bleef me afvragen hoe we voor een radicale omslag in de bouw kunnen zorgen.' Van Rooijen verdiepte zich in het co-creatieproces. Hij legt uit: 'In een dergelijk proces zitten mensen met verschillende achtergrond en kennis bij elkaar. Daar komen de mooiste ideeën uit. Wat brengt het op? Wanneer je het altijd met elkaar eens bent, dan is er één overbodig.' Via professor Mariëlle Heijltjes van Universiteit Maastricht kwam Van Rooijen vervolgens in aanraking met het boek Theory U van Otto Scharmer. Een boek over persoonlijk leiderschap met als kernvraag: Hoe kan ik als mens

een volstrekt eigen bijdrage leveren aan de maatschappij die tegelijkertijd aansluit bij wat de omgeving echt nodig heeft? Het gaat om een nieuwe manier van zien. Waar en hoe we onze aandacht inzetten is de sleutel tot wat we creëren. Van Rooijen vervolgt: 'Met Jonge Geesten hebben we boompjes op het pad van verandering geplaatst die door 'first followers' opgepakt kunnen worden. Maar voor een radicale omslag is meer nodig. De mens is in staat duurzame verbindingen aan te gaan. Daar begint het, bij de chemie tussen mensen. Dan is er vertrouwen. Daarnaast moeten we beseffen, dat er geen toekomst zonder herinnering is. We hebben een verantwoordelijkheid naar onze erfenis. Bij vernieuwing hoeven we niet elke keer iets nieuws te doen.' Overtuigd van deze visie en met als voornemen de visie verder uit te dragen, richtte Van Rooijen de Stichting Evolutie op. De naam is een samenstelling van erfenis, revolutionair denken en evolutie en verbindt Theory U aan generatiedenken en -werken. De co-creatiesessie van Jonge Geesten, in samenwerking met het Opdrachtforum (red: een netwerkorganisatie van (semi) publieke opdrachtgevers), werd vormgegeven vanuit dit gedachtegoed.

IDEEËN

Ruim twintig mensen met verschillende achtergronden en deskundigheid op specifiek vakgebied binnen en buiten de bouw gaven hun medewerking aan de co-creatiesessie; kunst, communicatie, wetenschap, bouw,

VAN LINKS NAAR RECHTS:
HANS DE JONGE
CHRISTEL LANGEJAN
KATJA OOSTENDORP (OP RUG)
PATRICK BUCK
MARGREET VAN DER VLIES
MAURICE VAN ROOIJEN
ARIEN VAN DEN OUDEN

Wil je een opdracht goed volbrengen, dan moet je niet uitsluitend denken in patronen.

ict, architectuur, leiderschap, inkoop en literatuur. 'De kunst van het opdracht geven' was het centrale thema. In aanloop naar de sessie kregen de deelnemers vooraf enkele filmpjes en presentaties te zien. Van Rooijen: 'Het uitwisselen van ideeën, op basis van gelijkwaardigheid, gaf in de morgen veel energie en veiligheid. Iedereen mocht zeggen wat hij wilde. Na een heerlijke lunch met streekproducten, zochten we een moment van stilte op. De meesten gingen een strandwandeling maken, waaruit ook weer verbindingen ontstonden.' Na de pauze werden de ideeën in een kwartier aangescherpt. Beperkte tijd, maar volgens Maurice van Rooijen werkt een co-creatie pas echt - is creëren mogelijk - als er enige druk achter zit. 'Vrij brainstormen blijft te veel 'hangen'. Vervolgens presenteerden de drie subgroepen hun ideeën. Van Rooijen vervolgt: 'Het eerste idee betrof het concreet uitvoeren van een opdracht zonder dat er een contract aan ten grondslag ligt. Het tweede idee was 'de bruiloft'. Pas als een opdracht opgeleverd is, vindt er een feestje plaats. Ons idee: laten we dat feestje eerder vieren in de vorm van een bruiloft. Trouw je, dan ga je een relatie aan voor het leven. Dat is de bedoeling. Liefde, passie, daar draait het om. Waar vindt het koppel elkaar? Hoe worden ze samen oud? Deze metafoor kun je toepassen op het geven van opdrachten in bijvoorbeeld de bouw. Het laatste idee betreft de race naar Monte Carlo: vertrekken vanuit verschillende punten om in Monte Carlo uit te komen. Oftewel, vanuit verschillende doelstellingen kun je tot een goed opdrachtgeverschap komen. Dit idee is omarmd door het Opdrachtgeversforum. Samen met Jonge Geesten zal het in vervolgsessies vorm gegeven worden.'

ZOEKTOCHT

We spreken verder met een van de deelnemers aan de co-creatiesessie, Henk van den Berg. Hij werkte bijna

veertig jaar vanuit de gemeentelijke overheid, gemeente Den Haag, aan infrastructuur en bouwprojecten. Formeel is hij met pensioen. Maar stil zitten kan en wil hij niet. Als lid van het Opdrachtgeversforum kwam hij in contact met Maurice van Rooijen. De co-creatiesessie over 'De kunst van het opdracht geven' werd een feit. Wat heeft hij geleerd tijdens de sessie? Van den Berg: 'Dat je nooit te oud bent om te leren. Het enorme creatieve en verbindende vermogen van de jongere generaties inspireert mij. Dat was ook aanwezig tijdens de sessie 'De kunst van het opdracht geven.' Op de vraag wat die kunst precies is, antwoordt Van den Berg: 'Opdracht geven kent geen standaardformule en aanpak. Het is te vergelijken met de kunst. Echter, er zijn wel een aantal aandachtspunten die ik kan noemen. Hanteer niet alleen de portemonnee om van daaruit naar contracten te kijken. Goedkoop is duurkoop. Kwaliteit komt altijd boven drijven. Maar dat gaat niet vanzelf; 'no progress without struggle', volgens de Amerikanen of 'it works by working on it'. Opdrachtgeverschap is bovendien meer dan bouw-, contract- en risicomanagement en besturen. Integraal overzicht hebben, houden en oordelen, daar gaat het om. Ben geen postbode, geen doorgeefluik. Heb een mening. Opdrachtgeverschap is niet eenvoudig. Het is een zoektocht naar professionalisme. Uitgangspunt is de verbinding: samen creatief denken en handelen. Het heeft ook te maken met het karakter van mensen. De wil om iets te volbrengen. Ik ben Elfstedentochtrijder. Dat doe je niet zomaar. Het is een 'drive'. Wil je een opdracht goed volbrengen, dan moet je niet uitsluitend denken in patronen. Natuurlijk, het einddoel is belangrijk. Maar onderweg kan het verkeren. Het verrassende leidt vaak tot nieuwe wendingen. Maak verder gebruik van de kennis die anderen hebben. Een afgestudeerde kan niet zomaar een (publieke) opdrachtgever zijn. Werkervaring is van uitermate belang. Maurice zei het al >

VAN LINKS NAAR RECHTS:
ALEX VERMEULEN
FOKKELINE LAKERVELD
MAARTEN MIN (OP RUG)
ROEL VAN DER VOSSEN
ALETTE BAARTMANS
KOEN VAN DER KROON

eerder in dit verhaal; geen toekomst zonder herinnering. De begrepen waarden uit het verleden kunnen innovatieve inspiratie en kracht bieden voor de toekomst. Daar is ervaring en leerschool voor nodig. Nogmaals, 'it works by working on it'. 'Go'! Doe die ervaring op. Vind bij opdrachtgeverschap ook niet iets uit wat bijzonder is dat doodnormaal blijkt te zijn. Voeg altijd wat toe. En besef dat de beste planning niet op kan tegen goed geluk. Deze uitspraak relativeert het methodische en relationele denken, dat we te vaak in de bouw tegenkomen. Tegen de 'inkoofetisjisten' wil ik zeggen: de aannemer verdient aan wat hij niet doet. En... laten we vooral emotie en humor vaker toelaten.

LIEFDE

Verbinding, karakter, de wil, niet denken in patronen, het gebruik van kennis van anderen, geluk, allemaal elementen volgens Henk van den Berg die leiden naar een goed opdrachtgeverschap. Maurice van Rooijen verduidelijkt en vult aan over deze 'race naar Monte Carlo': 'In feite reist iedere betrokkene decentraal vanaf een bepaalde plek naar het eindpunt. Alles wat iedereen onderweg tegenkomt, wordt met elkaar gedeeld. Juist daar komt

de 'besmetting' uit die leidt tot een goed opdrachtgeverschap. Net zoals Henk zegt, het gaat om het creatief samen denken en handelen. Ieder mens heeft kwaliteiten. Het feit dat we voor elkaar kunnen zorgen, in staat zijn met elkaar samen te werken, maakt het mogelijk om te veranderen, een échte omslag te maken. Ook in de bouwwereld. Eigenlijk wil ik zeggen: er moet meer liefde en compassie zijn. Waarom doe je zaken met elkaar? Omdat je elkaar vertrouwt. Daar begint het bij. Ik zei het al in het begin van dit verhaal. Vertrouw je de ander niet, dan heeft het geen zin contracten met hem af te sluiten. Je zult steeds weer de bevestiging krijgen dat hij niet te vertrouwen is.

En het vervolg is...

Na het interview laat Maurice van Rooijen enthousiast weten: 'We hebben zojuist overleg gehad met het Opdrachtgeversforum. De komende tijd worden er 'Monte Carlo routes' uitgewerkt, voorbeelden van experimenten. Afsproken is, dat op het 'Diner Pensant' van 30 oktober aanstaande, de eerste 'rally results' gepresenteerd worden.' [BOUW+UITVOERING](#)

VOOR MEER INFORMATIE

Website: www.jongegeesten.nl, www.opdrachtgeversforum.nl

Facebook: www.facebook.com/pages/Jonge-Geesten/130062523778483

LinkedIn: <http://nl.linkedin.com/in/mauricevrooijen>

Twitter: [@MauricevRooijen](https://twitter.com/MauricevRooijen)